

[Bertel Haarder]

sikre jobtilbud og lærepladser til dem, der vil ud af skolen.

Der er noget åndshovmodigt ved denne tale om restgruppen. Det centrale uddannelsesråds flertal betragter tydeligt nok en mængde arbejde som mindreværdigt, især hvis det ikke kræver nogen uddannelse. De synes at tro, at denne form for arbejde svinde ind, eller de vil tvinge alle til at udføre det, eller de vil opstille nye uddannelseskrav også for det enklere arbejde, hvorved der skabes yderligere sociale barrierer, som man så må have endnu flere pædagoger til at hjælpe de unge over.

I virkeligheden er der jo en udvikling i gang, som medfører større ligestilling mellem håndens og åndens arbejde; det skyldes især akademikerpukkelen, som vil gøre visse forskelle i løn og arbejdsvilkår mindre nødvendige. Det er et af de positive resultater af uddannelseseksplosionen, og det har i virkeligheden gjort U 90-tænkningen endnu mere forældet.

Men selvfølgelig kan så mange kloge mennesker ikke sidde så længe og bruge så mange penge, uden at der hist og her kommer noget positivt ud af det. Vi er f. eks. enige med det centrale uddannelsesråd om to af de fire punkter på s. 263, nemlig dem, der handler om behovet for at nedbryde båse og skabe kombinationsmuligheder og genveje i uddannelsessystemet. Vi skal nedbryde både uddannelsesbåsene og ansættelsesbåsene og rette op på misforholdet mellem uddannelses tilbud og jobtilbud. Det burde der have været arbejdet meget mere med, men det har jo nok ikke været de mange organisationsrepræsentanters livret.

Venstre har i år fremsat forslag herom som et alternativ til de traditionelle tanker om basisuddannelse og uddannelsescentre, som vi er kritiske over for. Hvis antydningerne i U 90 kan gøre ministerens og socialdemokratiets holdning mere positiv, når vi gennemfører lovforslaget til efteråret, er der da lidt, vi kan gå i gang med straks.

Men som helhed kan vi desværre ikke bruge U 90 til særlig meget. Der må begyndes forfra på grundlag af et mere rummeligt menneskesyn, og jeg kan ikke garantere rådets fortsatte eksistens, hvis venstre får noget at skulle have sagt. Rådet har som helhed misforstået sin opgave og forvekslet sig selv med lovgivningsmagten, som blot har fået

nogle rent politiske budskaber serveret, uden at beslutningsgrundlaget for fremtidens uddannelsespolitik er blevet stort bedre.

Jeg vil advare mod, at man noget sted lader U 90 være det eneste arbejds materiale til brug i studiekredse og debatgrupper.

Lad mig til slut om det politiske samarbejde sige, at venstre hverken vil føre nejpolitik eller blokpolitik endsige hetzpolitik i undervisningssager. Vi værdsætter traditionen for brede flertal, som også ministeren siger hun vil leve op til. Vi ser en række problemer, som kalder på initiativer og mod til at træffe beslutninger. Men U 90 bekræfter desværre den opfattelse, at vi har en forkert minister, der bruger embedsmændene og det vidt forgrene udvalgsapparat som politiske bestillingsapparater, som folkettinget på forhånd har afvist, og som derfor ikke bringer os meget videre. Dog vil jeg sige, at ganske som ministeren ofte har givet udtryk for nødvendigheden af at arbejde for små forandringer på dette usle kapitalistiske samfunds betingelser, på samme måde vil venstre bidrage til forandring, også selv om det må ske i samarbejde med denne minister.

Gerda Møller (KF):

Med fare for at blive kaldt spadesvinger eller grøftegraver vil jeg tillade mig at betegne U 90 som et farligt dokument, et dokument fyldt med sprængstof, som uden tvivl vil ryste store dele af befolkningen, når det går op for dem, hvad der virkelig står i det. Jeg håber ligesom hr. Halvgaard, at folk vil læse det med omtanke og ikke lade sig dølge i de drømmesyn, som ligger i det, men også læse de virkelige kendsgerninger, som flere af mindretallene gør opmærksom på.

Hvis det skulle gå så galt, at væsentlige dele af U 90 bliver omsat i praksis, vil det på afgørende og farlig vis bryde med nogle af de bedste traditioner i det danske uddannelsessystem, først og fremmest folkeskolens.

Blandt de hovedprincipper, der er lagt til grund for U 90, er der to, som det konservative folkeparti vender sig stærkt imod, nemlig holdningspåvirkningen og den større lighed. Vi kan overhovedet ikke gå med til, at skolen nu skal bruges til at modvirke de forskelle, der er grundlagt gennem arv og miljø, eller, som det siges, at det er nødvendigt, at børn og unge frigøres fra en række traditio-